Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Johtava asiantuntija Linda Viitala, p. 0295 488 299

Hallintovaliokunta 10.9.2025

HE 63/2025 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

TAUSTA

Hätäkeskustoiminnasta annettuun lakiin (692/2010) lisättiin vuonna 2023 uusi 10 a §, jonka mukaan Hätäkeskuslaitoksen on vastattava yleiseen hätänumeroon 112 tehtyihin hätäilmoituksiin, jotka on tehty käyttämällä reaaliaikaista puhetta tai tekstiä. Muutoksella pantiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EU) 2019/882 (jäljempänä *esteettömyysdirektiivi*).

Hätäilmoituksen tekeminen reaaliaikaista tekstitystä käyttämällä tarkoittaa reaaliaikaista, merkki kerrallaan tapahtuvaa tekstipohjaista viestintää hätäkeskuksen ja hätäilmoituksen tekijän välillä. Palvelu on tarkoitettu erityisesti sellaisille henkilöille, joilla on haasteita puhumisen tai kuulemisen kanssa, mutta palvelu olisi kuitenkin avoin kaikille hätäilmoituksen tekijöille.

Hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta annettu laki (106/2023) tuli voimaan 28.6.2025. Lain voimaantulosäännöksessä kuitenkin todetaan, että yleiseen hätänumeroon vastaaminen on saatettava lain 10 a §:n mukaiseksi vuoden 2025 loppuun mennessä. Toisin sanoen Hätäkeskuslaitoksen on toteutettava reaaliaikainen tekstinsyöttö hätäilmoitusten tekemiseen ja niihin vastaamiseen viimeistään 31.12.2025.

Hätäkeskuslaitos on kuitenkin ilmoittanut lain säätämisen jälkeen, että reaaliaikaisen tekstityksen toteuttaminen vaatii enemmän aikaa kuin Hätäkeskuslaitos arvioi lainmuutosta valmisteltaessa ja että se ei saa toteutettua reaaliaikaista tekstitystä laissa säädetyn siirtymäajan puitteissa.

Esteettömyysdirektiivin mukaan reaaliaikainen tekstinsyöttötoiminto on toteutettava 28.6.2027 mennessä.

ESITYS

Hätäkeskustoiminnasta annettua lakia esitetään muutettavaksi siten, että reaaliaikaisen tekstityksen mahdollistavan hätäilmoitustavan voimaantuloa pidennettäisiin EU:n esteettömyysdirektiivin mahdollistamaan enimmäissiirtymäaikaan 28.6.2027 saakka. Toisin sanoen Hätäkeskuslaitoksen olisi mainittuun päivämäärään mennessä toteutettava yleiseen hätänumeroon 112 tehtyihin hätäilmoituksiin vastaaminen käyttämällä reaaliaikaista tekstiä.

Voimassa olevan voimaantulosäännöksen mukaan yleiseen hätänumeroon vastaaminen käyttämällä reaaliaikaista tekstiä on toteutettava 31.12.2025 mennessä. Esitetyn muutoksen myötä Hätäkeskuslaitos saisi noin 1,5 vuotta lisäaikaa 10 a §:ssä tarkoitetun reaaliaikaisen tekstinsyöttötoiminnon toteuttamiselle.

Esitys on toteutettu esteettömyysdirektiivin kansallisen liikkumavaran mukaisesti, eikä se vaaranna vammaisten henkilöiden suojelua ja turvallisuutta vaara- ja hätätilanteissa.

Hätäilmoituksen tekeminen tekstiviestillä on yhä mahdollista. Hätätekstiviestin käyttämisen edellytyksenä oleva rekisteröitymisvelvollisuus poistui 28.6.2025, eli tältä osin hätätekstiviestipalvelun käyttäminen on jopa helpottunut.

Voimaantulo

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2025.